

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

AZ ALFÖLDI, A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. MAYER NÁNDOR.

Laptulajdonos a „Zombori Függelenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Ki győz?

Zombor, március 10.

(—b.—) Nemsokára felvonulnak az élet-halál harcra kész ellenséges hadoszlopok, hogy döntő ütközetet vívjanak. Egyfelől gróf Khuen és gróf Tisza, a granicsár és a medréből neki-rugaszkodott politikus. Velök együtt jön az egész díszes társaság. A fekete-sárga cég ismeretes, elszánt daliái. A már egyszer csufosan elbukott szabadelvűpárt újra hatalomra vágyó bus lovagjai, kezükben a fekete-sárga zászlóval. Hátuk megett az ország meg-rontására törő, „kimondhatatlan szenvedést és nyomort“ osztogató császári hatalom. A gyászvitézek felszerelvék már mindazokkal az eszközökkel, melyek az emberek gyengeségeit kihasználják és őket erkölcsi megrontani képesek. Lesz pénz, hivatali előléptetés, nemzetiségi maszlag és jogki-terjesztési szédelés.

A másik részen ott állunk mi. A fegyvertelen magyarság. Istenbe vetett bizalommal, kezünkben a szentesített törvénykönyvvel s igazságunkba vetett megtörhetetlen hittel.

Kié lesz a győzelem pálmája? Nem az első eset Magyarország leg-utóbbi 400 évének történetében, hogy a nemzetet alkotmányos jogainak védelmében harcra kényszerítették. De mindig a hatalom volt az, mely kénytelen volt az ősi jogok lángpallosa előtt meghátrálni, más utra térni és az alkotmány sértetlen visszaállításával békét teremteni az országban.

Voltak a nemzet életében sokkal válságosabb idők. Így 1848. után, midőn a magyarság, idegen segítséggel leverve, vérében fetrengett s teljes erőtlenségben volt kénytelen tűrni az osztrák zsarnokságot. Mégis elég volt tíz év a nemzet önmagához méltó csendes haragjából. Bécsben belátták, hogy csak a duzzogó Magyarország is elég minden nagyhatalmi ábránd szét-szórására. Számtalanszor megismétlő-dött a nemzetnek ilyszerű diadala.

Így lesz az most is. Egy akarattal az örökéletű nemzet akarata áll szemben. Ennek, mint nagyobbak, szívó-

sabbnak, már a természet törvényei szerint is győznie kell.

Sajnos ennek a harenak is meg-lesznek a maga áldozatai. Áldozatok alatt az intézményeket és a törvények csoportos sérelmeit értvén. Mert akár-milyen szíren hangokat és balladákat hallat a kormány a törvénytiszteletről, hinnünk neki legelső törvénytisértése után nem szabad. Az ex-lexben való elnapolás után jó majd a kereskedelmi szerződéseknek rendeleti uton való életbe léptetése és a többi más.

De a háboruskodó felek másik része sem kerül ki sértetlenül a harcából.

Meginog a hűség azon hagyományos érzete, mely annyiszor művelt csodát az uralkodó ház érdekében.

Elpárolog a legalkotmányosabb cím s a királyi eskü szentségébe helyezett vak bizalom.

Felszakadnak a régi sebek újra. Felszakadnak a keblek. A lelkek belső vihára külső viharrá zudul, mely tombolni fog a fenéktől a hegyormokig. Végigsöpör mindenütt. Elsöpör minden gyávtát, minden komiszt, minden bérenc elvárulót. Ez a vihar bedönti a gyá-moltalanul sürgő-forgó szolgálhad építette kristálypalota falait, melyeken belől a fekete-sárga bálvány előtt terdelnek.

Ez a vihar mindent magával ragad, ami nincs a nemzeti érzés varázsere-jével az édes hazai földbe növe.

Csak a nemzet életerejét nem kezdi ki, mely hófehér szirt gyanánt áll a piszkosan tomboló habokban.

Ez a vihar a fületekbe ordít, veséig megráz és elsöpör bennete-ket fekete-sárga rongyaitokkal egye-temben.

Zombor, március 9.

Justh Gyula Zomborban. Lapunk vasárnapi számában már megirtuk, hogy a március 13-iki zombori népgyűlésen valószínűleg Justh Gyula, az országos függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke is jelen lesz. Közben úgy látszott, hogy Justhot más elfog-laltsága gátolni fogja a Zomborban való megjelenésben. Ezért a népgyűlésre vonatkozó felhívások csupán Batthyány Tivadar gróf közreműködését jelzik. Ma Justh Gyula sürgőnyileg közölte, hogy

vasárnapra Zomborba jön. A Fernbach Károly volt főispánhoz érkezett sürgöny szövege a következő: Fernbach Károly, Zombor. Meghívásodra értesítlek, hogy vasárnap ott leszek. Justh.

A zombori függetlenségi párt nagy-gyűlése. Abból a hatalmas nemzeti áramlat-ból, mely az egész országban nagy arányok-ban észlelhető, a zombori függetlenségi párt is kiveszi részét. Folyó hó 13-an ugyanis a párt és a szerb radikális párt népgyűlést tart, amelyen gróf Batthyány Tivadar, az országos függetlenségi 48-as párt alelnöke is megjelenik. Városunk országgyűlési képviselője, Fernbach Péter ezen a gyűlésen mondja el beszámolóját. A zombori függetlenségi párt meghívó felhívásának szövege a következő:

Polgártársak! A zombori függetlenségi párt és a szerb radikális párt az országos pártok képviselőinek: gróf Batthyány Tivadar alelnöknek és az országos szerb radikális párt több kiváló vezérferfiának közre-működésével folyó évi március hó 13-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Zombor-ban, a Szentháromság-téren, rossz idő esetében a „Vadászkürt“ kerti helyiségé-ben közös népgyűlést rendez, mely alkalommal apatini Fernbach Péter, Zombor szab. kir. város országgyűlési képviselője beszámoló beszédet tart, melyre a hazafias polgárságot tisztelettel meghívjuk. Tár-gy-sorozat: 1. A népgyűlés megnyitása és a népgyűlési elnökség megválasztása. 2. Az országos függetlenségi párt és az országos radikális párt kiküldötteinek nyilatkozatai. 3. Határozati javaslat előterjesztése. 4. apatini Fernbach Péter országgyűlési kép-viselő beszámoló beszéde. 5. Az országos függetlenségi párt és országos szerb radi-kális párt kiküldötteinek beszédei. 6. Kép-viselő jelölés. 7. Záróbeszéd. Hazafias üdvözléssel: A zombori függetlenségi párt elnöksége. A zombori szerb radikális párt elnöksége.

A beszámoló és a népgyűlés alkalmából vasárnap a „Vadászkürt“ éttermében társas ebéd lesz, melyre a 3 koronás részvételi jegyek Sztrilich Zsigmond és Aladár, Mayer István, Gruda Pál és Metz József kereske-déseiben és lapunk kiadóhivatalában kaphatók.

A fekete-sárga kéz. Nagy lelki meg-nyugvással szemléljük a fekete és sárga kéz-nek, Tiszának és Khuennek politikai duettjét. Ez a gyönyörű együttes, bár sokhelyütt disszonáns, láttatja, milyen szépen meg lehet egyezni még a hatalom birtokában is. A dolog különben nagyon egyszerű. Az ember a fekete-sárgából tetszés szerint kiválasztja az egyiket, a másikat meghagyja másoknak. Egyébként majd elválk a fekete — a sárgától.

Szabadka város és a kormány. Szabadka városa folyó hó 4-en tartott közgyűlésén a városi tanács javaslatára elhatározták, hogy a kormányt támogatják. Ez a támogatás így önmagában, pusztán nem valami nagy lel-kesedésre enged következtetni. A kormány iránti bizalmat meg épen kizárja. Ebből a

gyanus támogatásból, mely épuj lehet vemhes, mint nem az, inkább a támogatódzó támogatás és óvatosság látszik szörnyen. Egyébként a függetlenségi párt részéről ezt a gyanus bizalmat is kellő értékére szállították le.

Hatvan hatvanhetes lap rémes bukása.

A „Bácsmezei” folyó hó március 4-iki számában, Abrányi Kornélnak, a sajtóiroda vezetőjének szabadságotlasi hírével kapcsolatban azon kesereg, hogy az ő működése alatt 60 tekintélyes, régi 67-es irányu lap ment tönkre. Bizony, bizony, ez nagy kár! Óriási kár! A stilszerűség és egyöntetűség kedvéért kár, hogy nem 67 hatvanhetes ujság ment a fekete-sárga fenébe. Ime a dicső darabont korszak nem is hetvenkedéssel, hanem ilyen melabus akkordokkal kezdődik.

A granicsárfőnök a választásokról.

A „Neue Freie Presse” március 4-iki számában van az az interju, melyet egyik ujságíró eszközölt Khuen miniszterelnöknel. A miniszterelnök az ujságíró kérdésére kijelentette, hogy azok a választási kombinációk, melyek a nemzeti munkapárt részéről állítólag történtek, mind valótlanok, mert hiszen neki eddig a jelölésekre ideje sem volt. Büszke önelégültséggel jelentette ki, hogy a munkapártnak nincs oka kétségbeesni, mert nagy esélyei vannak a választásoknál. Az ujságíró észrevételére, hogy a kormánynak tán nem áll érdekében a választásokat siettetni, nevetve jegyezte meg: „Amennyi idő nekem van, annyi marad ellenségeimnek is”.

Szép az önbizalom, különösen akkor, ha a nemes gróf az idő alatt *pénzt* ért, azon elvnel fogva, hogy az idő pénz.

Egyébként jó lesz vigyázni a „kedvező jelenségektől”, mert a nagy csend nagy viharokat rejt méheben.

A „Zasztava” a zombori népgyűlésről.

Zombor, március 9.

A szerb radikális párt sajtóorgánuma, az Ujvidéken megjelenő „Zasztava” legutóbbi számában vezércikket közöl a vasárnapi zombori népgyűlésről. A „Zasztava” cikke így szól:

A szerb radikális párt egyetértve az országos függetlenségi és 48-as Justh-párttal március hó 13-án vasárnap Zomborban népgyűlést rendez.

Ez a népgyűlés nem helyi természetű. Általános fontossága van annak ugy a szerb nép, mint az ország szempontjából.

Ezen a népgyűlésen fog eldőlni egy nagy és fontos kérdés: a legnagyobb szerb és a legnagyobb magyar párt megegyezésének kérdése. Manapság Magyarországon a viszonyok alakulása folytán valamennyi párt forrong, szövetségeket keres magának, hogy az elveiért való küzdelemben megerősödjék léphessen fel.

Tisza beszédéből kitűnik, hogy a románok már megegyeztek Khuennal. Valószínűleg a tótok is meg fognak egyezni. Nekünk is dolgoznunk kell, nem nézhetjük összetett kézzel a magyar politika kialakulását. Mi sem maradhatunk elszigetelten, magunkra hagyatva. Nekünk is keresnünk kell szövetségeket. A szerb radikális párt nem tart hat Khuennal, nem szabad vele tartania, hanem keresnie kell azt a pártot, amely hozzá legközelebb áll. Ez pedig a függetlenségi és 48-as Justh-párt. Ebben a pártban vannak Batthyány gróf, Teleky gróf, Lovászy, Holló stb., kik mindig a szerb nép érdeké-

ben dolgoztak s egyházkormányzati ügyeinket támogatták.

Mivel ezen a népgyűlésen ugy a szerb népre, mint hazánk politikai kialakulására nagy fontosságu ügyek kerülnek döntésre, kell, hogy azon minél számosabban jelenjünk meg.

Elsősorban kell, hogy megjelenjenek ezen a népgyűlésen pártunk központi választmányának tagjai, pártunk valamennyi tekintélyes tagja és Zomborból és környékéből a radikálisok közül minél számosabban.

Gondoskodni kell arról, hogy a nép jól legyen értesülve, hogy tudja, miről van szó és aszerint határozzon és cselekedjék. Pártunk vezető emberei jöjjenek el még szombaton, hogy a megegyezésről előzőleg értesülve, afölött gondolkozhassanak.

Jöjjön el a nép és döntsön sorsa felett!

Zombor, március 9.

Választási mozgalmak megyénkben. Mint tudósítónk jelenti, a bácsföldvári választók egyhangulag Kossuth-pártiak. A Kossuth-párt jelöltje mátéhazi Matkovits Béla, kinek megválasztása az óbecsei kerületben biztos.

Apatinból jelentik: A néppárt központi vezetőségének felhívására a választókerület néppárti érzelmű választópolgárai közül hatvanan szűkebbkörű értekezletre gyűltek össze. Az értekezletet Bechner Konrád apatini plébános nyitotta meg. Utána dr. Adamovich István néppárti képviselő beszélt, mint a központ kiküldöttje, a politikai helyzetről. Az értekezlet elhatározta, hogy kibontja zászlóját és jelöltet állít. A jelölt személyére nézve egyelőre nem történt megállapodás.

Egyébként, mint hírlik, *Fernbach* Károly volt főispánunk megválasztása a munkapárt jelöltjével, *Schmausz* Endre ny. főispánnal szemben teljesen bizonyos.

Az ujverbázi kerületben a választási mozgalmak megindultak és a polgárság szeretete és bizalma impozáns módon nyilvánul meg *Baloghy* Ernő személye iránt, aki a lefolyt négy év alatt ugyszólván emberfeletti munkát végzett kerületé ügyeinek gondozásában. A választókerület közsegei külön-külön tartanak jelölő gyűléseket és azután egy monstre-deputáció szándékozik *Baloghy* Ernőt a jelöltség elvállalására felkérni. Most vasárnap Ujverbázon és Topolyán történt meg a jelölés.

Ujverbázon több mint 200 választópolgár gyűlt össze a kaszinóban, hol *Kirst* Dániel, az ottani függetlenségi párt elnöke nyitotta meg a jelölő gyűlést. Majd *Hilkene* Keresztély a függetlenségi párt, *Schuch* Károly és *Szevera* János a 67-es polgárság részéről esetelték *Baloghy* Ernő orsz. képviselő érdemeit, amiket a kerület közsegeinek felvirágoztatása és különösen a verbázi főgimnázium létesítése körül szerzett. A gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Ujverbász polgársága a jelen esetben félreteszi a párttekineteket és egyöntetűleg sorakozik *Baloghy* Ernő mellé. Még azok a választók is, akik különben 67-es alapon állanak, szintén bejelentették *Baloghy* Ernő zászlajához való csatlakozásukat. A jelölő gyűlés *Baloghy* Ernő üdvözlő táviratot küldött.

Hasonlóképen igen lelkes hangulatban folyt le a jelölő gyűlés *Topolyán* is. Itt *Lőrincz* József pártelnök nyitotta meg a gyűlést, melynek elnökeül *Kernács* Lajost, jegyzőjeül *Kiss* Lajost dr.-t választották meg. Ezután *Rényi* József dr. gyújtó szavakkal esetelte a politikai helyzetet, rámutatott

Baloghy Ernő orsz. képviselő elhűségére és érdemeire, mire a gyűlés *Baloghy* Ernőt tüntető lelkesedéssel képviselőjelöltül kiállította ki és ezt a következő távirattal közölte a képviselővel: A topolyai függetlenségi és 48-as párt mai jelölő gyűlése Nagyságodat elhű magatartásának és közseünk közügyei körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hála elismerése mellett, egyértelmű lelkesedéssel képviselőjelöltjévé kiállította ki. Kérjük a jelöltség elfogadását.

A 67-esek zászlóbontása Ujverbázon.

Dr. *Récei* Ede kulai ügyvéd meghívására összegyűltek tegnap délután 3 órakor az ujverbázi kaszinóban a környék 67-sei gyűlésre. Dr. *Récei* Ede üdvözölte a megjelenteket, majd *Mezey* Zsigmond kulai kir. közigazgatót választották meg a megalakult munkapárt elnökévé. Tekintettel arra, hogy az országgyűlés még nem oszlott fel, jelöltet nem neveznek. Sürgönyileg üdvözölték báró *Vojnits* Istvánt és elhatározták, hogy minden közsegben megalakítják a helyi pártot.

A bácsalmási választókerületből jelenti tudósítónk, hogy a kerületben a hangulat még egyelőre nyugodt. A lapoknak az a közlése, hogy a választásokon *Tomanovits* György közsegi jegyző fel fog lépni Khuen-párti programmal, egyelőre pusztán kombináció. A választók még nem foglaltak állást, zárkóztak s így még nem lehet tudni, hogy a képviselőjelölésnél és majdan a választásnál milyen magatartást fognak tanusítani.

H I R E K.

Szerkesztőségünkől. Lapunk szerkesztését a mai számtól kezdődőleg dr. *Briedman* Andor vette át.

A Mikszáth-ünnep. A Bács-Bodrog Mezei Irodalmi Társaság folyó hó 6-án, vasárnap délután tartotta meg a Mikszáth-ünnepélyt a városháza dísztermében előkelő közönség előtt. A nagy író a nemzeti társadalom minden rétege előtt népszerű. Innen magyarázható, hogy az ünnepély iránt oly nagy volt az érdeklődés. Az ünnepi ülést *Vértési* Károly elnök nyitotta meg. Utána *Dömötör* Pál kosorus költőnk gyönyörű ódáját szavalta el *Rácz* Soma a költeményhez méltó módon. A szavaltat zugó tapsra ragadta a közönséget. *Trencsény* Károly színes összeállításban és a költő műveiből vett idézetekkel különösen a magyarosság és eredetiség szempontjából méltatta az író. *Prokópy* Imre felolvasása csak úgy szípközött a szellemességtől. Mulattatóan vonzó előadási modorban tett megkülönböztetést a sajátosan talajjű, felvidéki levegőjű és általános tárgyú művek között. *Végül* *Kohlmann* Dezső tartott értékes tartalmu felolvasást *Mikszáth* fejlődéséről irodalmi, kritikai szempontból.

Városi közgyűlés. Zombor város törvényhatósági bizottsága március hó 12-én (szombaton) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen többek közt az új főispán beiktatása érdekében teendő intézkedésekről, a szabadkai és bajai installációkon való képviseltetéséről, a városi jéggyár felállításáról és a villamos közvilágítási naptár megváltoztatásáról fognak határozni.

A pártoló (patronage) egyesület előkészítő ülése Zomborban. Városunk előkelő társadalma gyűlt egybe vasárnap délelőtt a patronage egyesület megalakításához. A társadalmi osztályokon kívül a hivatalok képviselői is teljes számban jelentek meg. Dr. *Lallosevits* János megnyitó beszéde után *Eperjessy* Béla törvényszéki elnök ismertette szép beszédben a patronage célját. Utána dr. *Gál* Rezső olvasta fel az alapszabályokat és kérte a közönség támogatását. A végleges megalakulás napját március 20-ra tűzte ki a gyűlés.

A zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda folyó hó 7-én saját helyiségében Vojnits István főispán elnöklése mellett rendes évi közgyűlést tartott, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. A tisztikar a következőképp alakult meg. Elnök: Vojnits István, alelnök: Ferentsik Lajos, titkár: dr. Rapp András, karmester: Tomcsányi Aladár, pénztárnok: Essigmann Károly, szertárnok: Alföldy László, zeneműtáros: Bárdos Ármán. Választmányi tagok lettek: Fodor Mihály, Pallein János, dr. Buják József, Petényi József, Tantner Ottó, Rác Soma, Popovics Sebő és Marschall Béla. Számvizsgálók: Major József, Cselyuska Márton és Blumenthal Károly. A közgyűlés után társas vacsora volt.

Ismeretterjesztő előadások Bácsbokodon.

A Bácsbokodi róm. kath. tantestület Kuts János esperes-plébánossal élen az általános ismeretek terjesztése céljából felvette munkakörébe a vetített képekkel való előadásokat. Ezen előadásokat a tantestület saját költségén beszerzett vetítőgéppel és felszereléssel az iskola egyik tantermében tartja vasárnap délutánonként. Az első előadás szép számú hallgatóság előtt március hó 6-án tartott, mely alkalommal Svájc természeti és technikai csodáival ismerkedtek meg a hallgatók, kik az előadásról jöleső meglepedéssel távoztak.

Adományok. Dr. Városy Gyula kaposi arsekek a hercegszántói orgonára 2400, a dávidi oltárképre 400 koronát adományozott.

Szabad lyceumi előadás. Vasárnap, március 13-án dr. Negyesy László, a Magyar Tudós Akadémia és a Kisfaludy Társaság tagja s egyetemi m. tanár tart előadást a Szabad Lyceumban. Érdekes előadására, melynek tárgya a demokratikus eszmék fejlődése a XIX. század magyar irodalmában, már most felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Oltáregyesületi kiállítás. Az alig 2 éve megalakult zombori oltáregyesület folyó hó 6-án igen szép kiállítást rendezett a szegény templomoknak szánt tárgyakból. Ha vesszük azt, hogy az ily fiatal egyesület mily eredményt mutatott fel, nem tagadhatjuk, hogy éppen tagjainak buzgósága volt az, amely az egyesület életképessé tette arra, hogy önállóan is működjen. Tagjainak száma rövid két év alatt 812-re szaporodott. A kiállítás rendezésében fáradhatatlanok voltak Mária Stanislava főnöknő, Mária Editha tisztelendő néne, Fejér Gyula apátplébános és Agatity Boldizsár egyetemi igazgató. A kiállítást mintegy 4000 ren nézték meg, kik közül egy sem távozott el, kire mely benyomást nem gyakorolt volna ugy a kiállított tárgyak szépsége, mint az az ünnepély, melyet ez alkalommal a kiállítás megnyitására rendeztek. A kiállításra a következők járultak adományaikkal: Hameder Károlyné 200 koronás kehely. Az Oltáregyesület pénztárából fedezve 1 alba, 1 casula, 2 ministráló-ruha. Az Oltáregyesület magyar tagjai 2 drb gyertyatartó, Az Oltáregyesület bunyevác tagjai oltárterítő, oltár-takaró, szószerkerítő, karing, 6 drb lavabó. Az Oltáregyesület német tagjai szószerkerítő, hordozható feszület, oltáresengetyű, Agatity Boldizsár karing, 2 ministráló-ing, Barna Ferencné 2 drb corporale, Bittermann Sándorné oltárpárna, Butkovits Róza 6 drb kehelykendő, Deák Andorné 2 drb oltárterítő és takaró, Drubina Katalin 10 kor., Edl Erzsébet velum, Eperjesy Béláné Pacificale, misekannácskák tálcával, Fejér Gyula 6 drb karing, Fejér Eulália Monstrancia-koszoru, Galovits Józsefné oltárterítő, Hauke Imréné 2 oltárpárna, Halák János és neje Janusek Anna Pacificale, Hettesheimer Henrikné csengetyűhuzó, Horváth Mihályné 2 drb alba, Huber Lenke stóla, Iskolanénék oltárterítő, cingulum, 2 drb corporale és 6 kehelykendő, Jordán Józsefné 5 kor., Józich Eszter 2 drb misekannácska tálcával, Jung Jánosné oltárterítő, Jung Franciska oltártakaró, Kaits Alajosné 4 ministráló-ing, Kanyó Gyula misekönyv, Kautz Róbertné oltárpárna, Listyevits György 6 lavabó, Lukits Éva misekannácskák, Magyar Mária corporale, Margalits Izabella ciborium-köpenyke, 2 bursa, Mayer Béla karing, Mihályi Francel Etelka ciborium-köpenyke, csengetyűhuzó, karing, Odry Jánosné misekönyv, Ott István persely, Parcsits Teréz 3 kanon-tábla, Pataresits

Margit corporale, Pataresits Mihályné monstrancia-koszoru, Penez Róza 5 vállkendő, 12 lavabó, Prinner Károly műintézetének ajándéka casula, Poescay Sándorné 12 kehelykendő, 6 corporale, Sarich Teréz oltáresengetyű, Soka Istvánné misekannácskák tálcával, Stefanovits Milánné oltárterítő, aspersorium, Szalay Mária Ablutio szelence, Stenzl Aranka 2 corporale, Szondy Mátyásné ciborium-köpenyke, Sztrilich-Fraticsevits Mária 5 kor., Sztrilich-Zsigmondné velum, Tarczay Istvánné 2 darab oltárterítő, Traub Margit ciborium köpenyke, Valentiny Cecília misekannácskák tálcával, Vujevich Alajosné oltárterítő, Wundszám Ida ciborium-köpenyke, Zomboresevits Teréz oltárterítő.

Merénylet szintársulatunk egyik tagja ellen. Mint lugosi leveleznök írja, ott időző szintársulatunkat eretlen suhancok komoly következményű tette tartja izgalomban. A Nick Karter regényektől fanatizált inasgyerek társaság elhatározta, hogy Sárvári Nusit éjjel kirabolják. A fekete kéz (így nevezték el magukat) egyik tagja ugyanis egy alkalommal, midőn csomagot vitt a színészno lakására, egy ezer koronást látott nála. Ezt közölte társaival és így érlelődött meg bennük a merész terv, melyre mindent elkészítettek. A lakatosinas azonban, ki a kulesot készítette a „Magyar király” szálló 30-as szobájához, — elárulta az utolsó pillanatban társait. A rendőrség ennek következtében a hirtelre vágyó és törekvő ifjakat mind elfogva, hűvösre tette. Sárvári Nusit a kiállott igazalmaktól súlyos betegnek fekszik.

Uj gazdakör. Folyó hó 6-án vasárnap a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület fiókja, a szondi községi gazdakör megalakult. Az alakuláson résztvett Inhoff József egyesületi titkár, Ibrig Pál szövetségi tisztviselő, Fritzsche Gyula biztosítási tisztviselő. A megalakulást megelőzőleg Inhoff titkár a gazdaszervezkedés szükséges voltáról, továbbá a gazdakörök fontos hivatásáról hosszabb előadást tartott. Ifj. Gräber Gyula földbirtokos elnöklele alatt fel lett olvasva az alapszabálytervezet. Az egyes tisztségekre a következők választottak meg: elnök Szayer Ferenc, alelnök Bengano József, titkár Gyurkov Pál, pénztárnok Horn Ferenc, könyvtárnok legifj. Gräber Ferenc. Választmányi tagok: Bengano Péter, Freudinger Mór, Gräber Ferenc, id. Gräber Gyula, ifj. Gräber Gyula, Gräber Miklós, Gräber Pál, Hemell András, Klein Kristóf, Leib János, Peicsin Pál, dr. Rapp Jakab, Szláv János, Sztrilich Jenő. A gazdasági egyesület igazgató választmányába Szayer Ferencet küldte ki a közgyűlés.

Kivándorlás Bácsmezeiből. Bácsmezeiben a hivatalos kimutatás szerint ez év január havában 580 utlevél iránti kérvény érkezett a vármegyei hatóságokhoz, melyből elintézését nyert 423, elutasított 2, kérelmét visszavonta 7. Az elintézését nyertek közül volt Amerikába szóló 374, Németországba 13, Szerbiába 17, egész Európa területére 7, Romániába 2, Bulgáriába 1.

Közgyűlés. A Bács-Bodrog megyei irodalmi társaság Zomborban, folyó évi március hó 31-én délután 6 órakor a polgári kaszinó tanácstermében tartja V. rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Pénztárosnak a felmentvény megadása. 6. Költségvetés előirányzata. 7. Tiszteletbeli tag választása. 8. Pénztáros, esetleg ellenőr választása. 9. Indítványok, melyek az elnökhöz 8 nappal előbb nyújtandók be. 10. A jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.

Katonaszökevények. Rechenberg Péter cservenkai és Sofrán György kucorai illetőségű közhuszárok, kik katonai szolgálataik teljesítésére a Cegléden állomásozó huszárezredhez voltak beosztva, ezelőtt 3 héttel ezredüktől megszöktek s hosszú kóborlás után Madarasra jutottak, hol találkoztak a rendőrorjárral s önként jelentkeztek, mivel már ezredükhöz visszakiváncsoltak. Mint a szökött huszárok vallották, az altisztek kegyetlen s durva bánásmódja kényszerítette őket a szökésre.

A vasárnapi népgyűlésre a következők fognak megjelenni: Justh Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Csizmazia Endre, Szász József, Balogh Ernő, Mukits Simon, Lányi Mór, Lovászy Andor, Lovászy Márton, Lázár Pál, Fernbach Károly, Balla Aladár volt főispánok, Popovics Bozsidar esperes Versec, dr. Miletics Szlávko Versec, dr. Musiczky Döme Pancesova, Tomics Jásó Ujvidék, Kraszojevics György Ujvidék, dr. Manojlovits János Szabadka, dr. Manojlovics Vladislav Szabadka, dr. Prodanovics Zsivko Szenttamás, dr. Miladinovics Zsarkó Ruma, Mihajlovics István Ruma, dr. Hadzsics Koszta esperes Kislvad.

A zombori szintársulat. Polgár Károlynak, a délvidéki színkerület igazgatójának társulatában a következő idényben nagy változás fog beállni. A társulat tagjainak sorából kilépnek: Hevesi Mariska, Hevesi Gusztika, Toronyi Gyula, T. Lányi Edith, Ladiszlay József, Kaposi Józsa, Haraszi Vilma, Nitzkiné Iona és Takáts karmester. A társulathoz szegődtek: Bárdi Kató (szende), Kozma Hugó (tenorista), Dénes Ella (koloratur énekesnő), Turainé Zalai Irma (anyaszínészno). Ha Polgár igazgató a társulathoz egy jó baritonistát is szerződött, akkor előreláthatólag jó operette előadásoknak nézhetünk elébe. A drámai személyzet még szervezetlen.

Villanyvilágítás Bajmokon. Bajmok község képviselőtestülete szombaton tartott közgyűlésén óriási lépést tett a haladás felé. Elfogadta ugyanis a helybeli Sorg-malom r. t.-nak az egész községnek villannyal való bevilágítására tett ajánlatát. Nagy mértékben fogja ez a különben is rohamosan szépülő Bajmok fejlődését fellendíteni.

Vizbefult gyermek. Ujverbászról írja tudósítónk, hogy Blánárik Imre kendergyári munkásnak 2 éves Sándor nevű fia az Oberländer-féle malomhoz vezető árokban megfulladt. Mire az anyja észrevette eltűntét és keresésére indult, a kis fiúcska már meg volt halva.

A sorozás elmarad. A honvédelmi miniszter ezelőtt körülbelül egy hónappal elküldte a vármegyéhez, a vármegye pedig a járási főszolgabírákhoz az idej sorozásra vonatkozó iratokat, terveket. Most azonban a beállott ex-lex miatt ezeket a sorozási terveket visszakérte a miniszter. Nem tudhatjuk tehát, hogy az idén mikor lesz a sorozás.

Emberölés Monostorszezen. Monostorszezeiről írja tudósítónk, hogy pár hó alatt vasárnap már ötödikben volt ott véres verekedés. A Gyurasin testvérek együtt iddoggáltak már délelőtt a koresmában Gyukanov János-sal és Somogyvárcz Marinnal. A borzalmas verekedés a koresmahelyiségben kezdődött s mikor az egyik áldozat, Somogyvárcz, nagy sebével valahogyan elmenekült, Gyukanovot a verekedők az utcán elfogták s egy koresmai széket a szó legszorosabb értelmében darabokra törtek rajta. Hogy a véreben fetrengő sebesülttel annál könnyebben elbánhassanak, az egyik hóhér az áldozat lábát tartotta, a másik szurkálta, a harmadik pedig a lábával rugdosta s a véres székfoszlannyal agyafőbe ütötte. A látvány borzalmas volt. Közvetlenül a déli harangszó után történt a mézárulás s a néptelen utcán itt-ott járókelők nem mertek a fenevadak közé keveredni. A borzalmat keltő emberölés oly hirtelen támadt, hogy mire az előhívott rendőr megjelent, már elvégezték rettenetes munkájukat. A sok szuras és felhasított arc eléggé bizonyítja, hogy a küzdelem mily elkésereedett volt. A két sérült halálán van. A legsajnosabb azonban az, hogy ez iszonyu ölest nő férfiak és családapák követték el. A tettesek fogva vannak. Monostorszeze nemesak a bieszkázásról és a szegénységről, hanem koresmának nagy számáról is híres, mert a 7 pälinkabutykoson kívül 12 koresma is van. Az amugy is tönkrement lakosoknak tehát bő alkalmuk van pälinkázni és koresmazni.

A szabadkai ipartestület választó gyűlése. Vasárnap délelőtt a szabadkai általános ipartestület választó közgyűlést tartott, melyen Antunovits Jánost választották meg elnökké 68 szótöbbséggel.

Tüntető körmenet a választói jog érdekében. A zombori szociáldemokrata-párt folyó hó 7-én este tüntető körmenetet tartott a körutakon, hangosan éltetve az általános választói jogot. Ezt megelőzőleg Jurisits Antal tartott körhelyiségükben lelkes beszédet magyar nyelven és Brkits Vojin szerb nyelven. A tömeg folyton növe mintegy felezerre szaporodott.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 12-én délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

Uj hivatalos órák az igazságügynél. Az igazságügyminiszter április 1-től kezdve az egyfolytában való hivatalos órákat hozta be az igazságügyi hivataloknál, melyek 8-tól délutáni 3-ig tartanak.

Tűz. Folyó hó 6-án, vasárnap délután a Rákóczi-utí Alföldy-ház padlása kigyulladt. A kivonult tűzoltóság azonban a tüzet csakhamar elfojtotta. A kár jelentéktelen.

Baleset vagy szándékosság. A vásártér egyik Szivácsi-utí kereszmájában hetipiac előtt, hétfőn éjjel töt vásárolók szálltak meg. Ezek valami felett összekaptak. A nagy harc végkimenetele az lett, hogy a társaság egyik nőtagja, ki a padlásra menekült, lezuhant a padlás lépcsőjéről és összezuzott tagokkal terült el a földön. A nőt a kórházba szállították. A baleset oka, illetve okozója miatt pedig a nyomozást a rendőrség folyamatba tette.

Késelés. Vasárnap este megint működött a kés. Mirkovits Zsárkó 22 éves suhancot vasárnap éjjel ismeretlen tettesek alaposan összeszurkáltak. A súlyosan sebesült fiút sérüléseivel a kórházba, majd szülei lakására szállították. A nyomozás folyik.

Rejtélyes haláleset. Bácsbokodról jelenti tudósítónk: Röckl Mihály bácsbokodi kovácsmester február 27-én Kumbaján lakó szüleihez ment látogatába, feleségét és gyermekeit a legjobb egészségben hagyva otthon. Kumbajáról azonban hamarosan hazahívta egy távirat, mely felesége haldoklásáról értesítette. Mire hazajött, az asszonyon már nem lehetett segíteni és a fiatal nő f. hó 3-án este meghalt. A bácsborsódi csendőrség a fennforgó gyanukok alapján megindította a nyomozást, melynek során Hellenbart Jakabné csávolyi bábát letartóztatta, az elhunyt asszonyt pedig a bajai kir. járásbíró által kiküldött bizottság f. hó 5-én felboncolta. A két árvával özvegyen maradt férj iránt általános a részvét.

A tüdővész pusztítása. A m. kir. belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban 1909. év szeptember havában összesen 4492 egyén halt meg gümőkórban. Bács-Bodrog megye e számban 146, Zombor 7, Baja 2, Szabadka 26 és Ujvidék 9 áldozattal szerepel.

Öngyilkosság. Farkas György óbecsei lakos a múlt pénteken fölakasztotta magát. Az öreg, 63 éves ember ugylátszik életuntságból vetett véget az életének. Hozzá tartozói reggel munkára távoztak s mikor üres lett a ház, az öreg a szobában a sarokvasra fölakasztotta magát. A hazatérők már holtan találták.

Szabadkai ember repülőgépe. Szárits János városi számtiszt beadványt intézett a tanáchoz, amelyben kéri, hogy a város 1500 korona segélyt utaljon ki számára, hogy repülőgépet, amellyel versenyeken akar részt venni és amellyel felszállna Palicsra is, elkészíthesse. Szárits gépe már jórészt kész, csupán egyes alkatrészek és a motorok hiányoznak.

Öngyilkosjelölt. Kocsiska Franciska 18 éves ternerini születésű hajadon folyó hó 1-én Ujvidéken a dunai fahídról a Dunába ugrott öngyilkossági szándékból, de még idejekorán kifogták és a hideg zuhany után a kórházba szállították. A meghülésnél egyéb baja nem történt.

Lapszerkesztő:

Dr. BRIEDMAN ANDOR.

∴ A magyar királyi államvasutak ∴

MENETRENDEJE.

Ervényes 1909. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30, 10:10. Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08 (gyors), 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56 órakor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órakor, 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órakor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:08 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:46 reggel 9:10 reggel és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órakor és délután 3:46 órakor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órakor, délután 12:30 és 4:23 órakor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órakor és délután 1:15 órakor.

Ujvidékről Títelre reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Títeiről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:05 és 7:47 órakor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órakor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órakor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órakor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órakor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órakor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órakor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órakor.

Halasról Bacsalmásra reggel 3:56, délután 12:27 és 6:22 órakor.

Bacsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12 és este 8:44 órakor.

Bacsalmásról Regőcérre reggel 6:16, délután 3:30 és 8:25 órakor.

Regőcéről Bacsalmásra reggel 2:35, 9:40 és délután 6:45 órakor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30, délután 1:22, 4:05 és 6:48 órakor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:22 órakor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órakor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órakor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órakor.

Szabadkáról Cserevenka—Ujgombosra 5:46 reggel, 2:20, 7:10 délután.

Ujgombos—Cserevenkáról Szabadkára 3:35, 10:40 reggel, 4:00 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:35 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bacsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel.

Ujpalánka—Bacsordas—Ujgombos 5:18 reggel, 1:10, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

26-5-2

5-1

Kisebb-nagyobb házak és telkek eladók Zomborban. Bővebb felvilágosítással szolgálhat:

KUKULA NŐVÉREK,
Bercsényi-ut 55. szám.

269/végreh. 1910. szám.

Arveresi hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1909. évi Sp. II. 552 számú végzése következtében dr. Turányi Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Siche János pécsi lakos javára 70 korona s járuléka erejéig 1910. évi január hó 21-én toganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 856 kor. 90 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és vászon nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1910. évi V. 104/2. számú végzése folytán 70 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi december hó 11. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 33 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Szöntai-ut leendő eszközésére 1910. évi március hó 18-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája maáridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogtak adatni.

Zomborban, 1910. évi március hó 3-án.

Styrum Mór.

kir. bír. végrehajtó.

27-1

A legrégebb és a legjobban értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.
Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**
Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetéseivel minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége

☒ ☒ vegyes. ☒ ☒

Kérjen hirdetési prospectust.